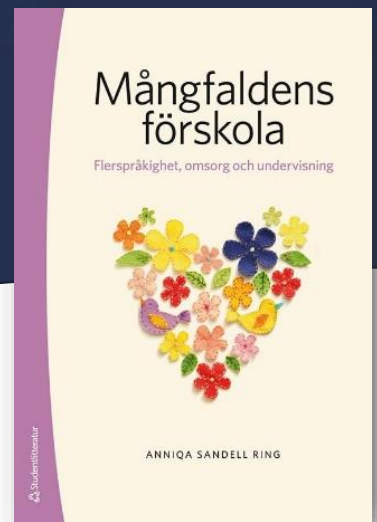

Förskolan i fokus

BOKCIRKEL

Mångfaldens förskola 7

Dialogiskt litteracitetsarbete

Litteratur: *Mångfaldens förskola* av Anniqa Sandell Ring, kap 14-15

Omfattning: Vi rekommenderar att man planera in 3 bokcirkelstillfällen med för- och efterarbete.

Genomförande: Genomförs på den egna förskolan under ledning av en pedagogisk ledare.

Arbetsätt: Kollegialt lärande där ni reflekterar kring teorin utifrån avsnitt i boken samt genomför "uppdrag" i er egen praktik.

Bokcirkeln utgår från boken *Mångfaldens förskola* av Anniqa Sandell Ring. Varje deltagare bör ha tillgång till en bok att kunna läsa i lugn och ro. Förskolan ansvarar själv för att tillhandahålla böcker. Ibland finns det också filmer från Förskolan i fokus som kan förtydliga innehållet.

Använd även Norrtälje kommuns stödmaterial [Flera språk i förskolan](#) som referensmaterial.

Inför varje tillfälle läser alla deltagare ett avsnitt ur boken. Varje deltagare utför även ett uppdrag i sin barngrupp. Det kan handla om att observera, dokumentera eller förändra. Vi rekommenderar att man avsätter minst 2 timmar till varje bokcirkelträff. Deltagarna kommer även behöva lägga ca 1 timmes förberedelser inför varje tillfälle. Lagom stora grupper är 4 – 6 deltagare.

Tillfälle 1

Att göra innan

Läs delar av kapitel 14:

- Dialogiskt litteracitetsarbete, s 321 - 334

Under läsningen kan du fundera över reflektionsfrågorna nedan eller om det är något annat i texten som du vill samtala om och förstå tillsammans med dina kollegor.

Genomför uppgift: Planera och genomför en undervisningssituation kring högläsning tillsammans med en grupp barn. Filma situationen. Titta på filmen och skriv ner dina reflektioner:

- Vilken bok valde du och varför?
- Vad av det du läst i boken kan du koppla till din egen lässituation?
- Vilken typ av frågor ställer du till barnen?
- Ges barnens frågor rimligt stort utrymme?
- Vilka ord och begrepp lyfts fram i situationen?
- Användes någon rekvisita eller annan typ av visuellt stöd?

Läsningen kan om man vill kompletteras med film från Förskolan i fokus:

- [Dialogisk högläsning \(norrtaIje.se\)](http://norrtaIje.se)

Möte med litteratur

"Det finns stark forskningsevidens för vikten av tidiga läsfrämjande insatser för att stärka barns identitetsskapande och lärande"

Uppgift från förra gången:

Analysera och utbyt erfarenheter utifrån er högläsningssituation. Jämför, tolka, förklara och problematisera era dokumentationer:

- Hur, när, var genomförs läsningen? Vilka deltar? Hur deltar barnen? Hur samtalar vi kring det vi läst? Vilket språk använder vi?
- Kan vi se några mönster?
- Varför gör vi som vi gör?
- Skulle vi kunna göra på något annat sätt för att stärka varje barns språk?
- Hur kan var och en av oss pedagoger utveckla situationen vidare till nästa tillfälle?

Gör en plan och skriv ner vilka effekter du tror det kan leda till.

Reflektionsfrågor att reflektera tillsammans kring:

Dela med dig av dina insikter och reflektioner från texten.

- Vad innebär dialogisk högläsning för dig efter att du läst texten?
- I er utbildningsmiljö, vilka platser finns med förutsättningar för bra högläsningstunder. Kan ni utveckla miljöerna ytterligare?
- Diskutera kring hur ni kan bli medvetna om barnens erfarenheter och förutsättningar för högläsning i hemmen och hur ni kan använda er av den kunskapen i er undervisning.

Uppgift till nästa gång:

- Genomför din plan för att utveckla lässituationen i ännu en högläsningssituation. Filma situationen och analysera utifrån texten i boken och den effekt du förväntat dig.

Tillfälle 2

Att göra innan

Läs delar av kapitel 14:

- Dialogiskt litteracitetsarbete, s 334 - 362

Under läsningen kan du fundera över reflektionsfrågorna nedan eller om det är något annat i texten som du vill samtala om och förstå tillsammans med dina kollegor.

Genomför uppgift: Genomför din plan för att utveckla lässituationen i ännu en högläsningssituation. Filma situationen och analysera utifrån texten i boken och den effekt du förväntat dig.

- Jämför med tidigare tillfället. Vad blev lika och vad blev olika?
- Varför blev det så? Vad var din roll i det?
- Genomförde du på det sätt som du hade planerat eller blev något annorlunda? Varför?
- Hur skulle du kunna göra nästa gång? Vad tror du att det skulle leda till?

Läsningen kan om man vill kompletteras med film från Förskolan i fokus:

- [Cirkelmodellen \(norttalje.se\)](http://norttalje.se)

Läsengagemang

"Läsengagemang hänger ihop med en rik tillgång till och positiva upplevelser av olika litteracitetspraktiker"

Uppgift från förra gången:

Utbyt erfarenheter utifrån er högläsningssituation

- Vilka ord i texten hade du plockat ut för att medvetet förklara för barnen?
- Fanns det ord som du inte tänkt på som barnen hade funderingar kring?
- Fanns flerspråkiga barn med vid undervisningstillfället och på vilket sätt kunde du i så fall stötta förståelsen med hjälp av barnets förstaspråk?
- Reflektera kring ditt val av bok. Känns den "hållbar" för att arbeta ytterligare med? Varför/varför inte?
- Har du använt dig av digitala verktyg? På vilket sätt? Varför/varför inte?
- Vilka upplevelser erbjöds barnen? Vilka sinnen fick barnen använda sig av?
- Kan du låta högläsningen "leva vidare" i den fria leken?

Reflektionsfrågor att reflektera tillsammans kring:

Författaren skriver att "Alla förskolor i Sverige är enligt styrdokumentet skyldiga att bidra till att barn får en ökad förståelse för kulturell mångfald, olika kulturarv och levnadsvillkor. Det kan vara särskilt viktigt i segregerade förskolor, där enspråkiga barn är i stark majoritet."

- Hur arbetar ni idag för att leva upp till denna skyldighet?
- Hur kan ni utveckla och arbeta ytterligare för ökad förståelse för kulturell mångfald, olika kulturarv och levnadsvillkor?
- Vilka tankar får du, som kan utveckla din undervisning med dialogisk högläsning?
- Vilka olika genrer av böcker finns på er avdelning idag och vilka genrer kan ni komplettera med för att ge ytterligare möjlighet till variation för barnen?

Uppgift till nästa gång:

Ta med dig dina reflektioner både från din egen analys och från utbytet av kollegor och genomför ännu en högläsningssituation som du filmar. Titta på filmen utifrån nästa kapitel tankar om att lyssna aktivt.

Förskolan i fokus

E-post: forskolanifokus@norttalje.se

Hemsida: norttalje.se/forskolanifokus

Tillfälle 3

Att göra innan

Läs kapitel 15:

- Att lyssna aktivt, s. 363 - 373

Under läsningen kan du fundera över reflektionsfrågorna nedan eller om det är något annat i texten som du vill samtala om och förstå tillsammans med dina kollegor.

Genomför uppgift: Genomför ännu en högläsningssituation som du filmar. I boken lyfts förmågan att lyssna som central för att kunna ta till sig högläsningen. Titta på din film och fundera över: Hur gör du för att stötta barnens förmåga att lyssna aktivt och koncentrerat?

Att lyssna aktivt

"Förmågan att lyssna är mycket grundläggande i social interaktion men trots det är området lyssna ofta språkplaneringens "Askungen"."

Uppgift från förra gången:

Analysera och utbyt erfarenheter utifrån er högläsningssituation

- Hur gör ni för att stötta barnen att lyssna aktivt och koncentrerat?
- Finns det likheter och skillnader i hur olika pedagoger gör? Hur ni gör mot olika barn?
- Varför gör ni som ni gör? Vad tror ni att det ger för effekt?
- Hur skulle ni kunna göra på ett annat sätt? Har ni fått med er fler idéer utifrån det ni har läst eller hur andra gör?

Reflektionsfrågor att reflektera tillsammans kring:

- Författaren skriver "att utveckla lyssnandet är något man antar sker automatiskt när man talar och läser, och därför blir lyssnandet ofta åsidosatt." Hon menar också att det ofta förknippas med fostran och tjat, om att vänta på sin tur i stället för aktivt lyssnande. Hur pratar ni om förmågan att lyssna?
- Författaren fortsätter med att förtydliga att "En fungerande kommunikation är dock helt beroende av hur väl vi förstår vad som sägs till oss, liksom vår förmåga att fråga och be om klargöranden när vi behöver det." Hon skriver också att "lyssnandet är en aktiv process där inte enbart tolkningen av den akustiska informationen (ljuden) spelar en viktig roll utan också lyssnarens kunskap om världen, erfarenheter och språkets struktur." Hur arbetar ni för att stötta barnens lyssnande utifrån alla dessa aspekter?
- Även pedagogernas förmåga att lyssna aktivt lyfts fram som en förutsättning till dialog. Funderar ni någon gång kring er egen lyssnarförmåga? Hur skulle ni kunna arbeta för att utveckla den? Hur kan vi stötta kollegor i att lyssna aktivt och koncentrerat?

Fortsatt arbete:

Fortsätt läs med barnen, både för att det är språkutvecklande och för att det är mysigt, roligt, spännande och en helt fantastisk väg till gemensamma erfarenheter. Låt högläsningen ta plats i er planering!

Efter genomförd bokcirkel

För att vi som skapat detta upplägg för bokcirkel ska få feedback på hur det används samt vad som fungerar bra eller behöver utvecklas, ber vi dig som varit bokcirkelledare att svara på några frågor. Du hittar dem via länken eller QR-koden nedan.

Tack för ert deltagande!

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=HQKzMa0A8U2y7j7KfEmH7R0tCQ3LldFGpwGZIUxF8ZIUURDU2TE85QjJaTUwxSEhNNik0TVExU0hJRC4u>

